

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. XXIX. Quo sensu beatus Hieronymus, Ruffinum, Calphurnium
lanarium appellet?

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

Τζετζες Trojam primum ab Hercule, deinde ab Amazonibus; tertio ab Agamemnone expugnatam refert: quem Brodeus sequitur; non tamen auctores defuisse putandum est, & fortasse graviores, qui ejusdem civitatis everfionem ab exercitu Græcorum sub Agamemnone, secundam ab illa Herculeâ, quam primam fuisse convenit, dicerent. Primum fcilicet Trojam captam fuisse ab Hercule ob equos Laomedontis: 2. ab Agamemnone inducto in urbem ligneo equo. 3. a Charidemo, cum equo in urbis ingreffu prolapfo, porte occludi non potuiffent. quo ordine triplicem hujus civitatis calamitatem, ut magis vulgatam & certam Plutarchus in præfatione ad vitam Sertorii, in illa in fimilium fortunæ eventuum inductione proponit his verbis: Εἰάλω δὲ τὸ Ἰλίον ὑφ' Ἡρακλέους διὰ τὰς Λαομέδοντος ἵππους, καὶ ὑπὸ Ἀγαμέμνονος διὰ τὴν ἀρχαίαν προσαγορευθέντων ἵππων, τρίτον δ' ὑπὸ Χαριδήμου ταῖς πύλαις ἵππων τινὸς ἐμπέσοντος.

CAPUT XXIX.

Quo sensu Beatus Hieronymus, Ruffinum, Calphurnium lanarium appellet?

ieronymi verba hæc sunt in *Apologia adversus Ruffinum*: Nam ut tibi sciolus esse videaris, & apud Calphurnianos discipulos doctrina gloriam teneas, totam mihi physicam opponis, &c. rursus in eadem *Apologia*: Nimirum iste est *Sallustianus Calphurnius*. Præterea in epistola quadam ad San-

Sanctum Augustinum: *Misit mihi temeritate solita sua maledicta Calphurnius cognomento lanarius, quæ ad Africam quoque studio ejus didici pervenisse. Quid igitur sibi vult Hieronymus tali Adversarii transnominacione? Erasmus in commentariis hoc explicare conatur, sed longe, meo quidem judicio, a proposito aberrat; Ita subinde (inquit) vocat Ruffinum, ut indoctum & Crassum. Et in comment. epistolæ ad Augustinum: Nisi fallor, sentit Ruffinum, quem ita subinde vocat, velut indoctum & culinæ quam literarum studiosiorem: alludens ad Persianum illud:*

*Continuo Crassum ridet Vulphernius ingens
Et centum Græcos curto centusse licetur.*

quandoquidem in nonnullis Persii codicibus Calphurnium legi pro Vulphernio. Mox de etymo hujus nominis subdit: *Videtur autem vox conficta a calido furno, ut & cognomentum lanarii a lanionibus, qui carnes vendunt in Macello. Quæ annotatio Erasmi (pace viri tanti dixerim) ridicula est. Quasi vero id nomen per F. & non per P. scribatur. Vetus enim & genuina scriptio est; Calpurnius, unde postea Calphurnius dici cœpit. Nam a Calpo auctore ejus gentis nomen Calphurnii deflexum, vel ex Lucano constare potest, qui id expresse docet in poematio ad Pisonem:*

*— Hinc tua Piso
Nobilitas, veterisque citant sublimia Calpi
Nomina, Romanas inter fulgentia gentes.*

Nec minus ridicule Lanarii cognomentum a Lanionibus, contra omnem analogiam deducit. Sed neque verum, quod ibidem dicit, ejus nominis argumento, argui Ruffinum, ut crassum, & culinæ, quam literarum studiosiorem. Immo hunc eloquentem & studiosum fatetur Hieronymus: tantummodo ut malignum, arrogantem, & temerarium

rarium, atque etiam *Origenistam* traducit. Quod eloquentem agnoscat, verba ipsius indicant in eadem *Apologia*, quibus famam repercutit exprobrantis sibi lectionem Ciceronis & aliorum auctorum Ethnicorum, idque occasione somnii, quod *Hieronymus* ipse vulgaverat, in quo accusatum se, ut Ciceronianum, & iudicis supremi sententia pœnas dedisse memorabat. Hoc (inquam) cum ei exprobraret *Ruffinus*, *Hieronymus* hunc ejusdem criminis damnandum esse convincit his verbis: *Unde tanta tibi verborum copia, sententiarum lumen, translationum varietas, homini qui oratoriam vix primis labris in adolescentia degustasti? aut ego fallor, aut tu Ciceronem occulte lectitas.* Quin eidem mox, & flumen eloquentiæ, & ingenii magnitudinem tribuit, hunc in modum scribens: *Et ideo tam disertus es, mihi que lectionis ejus (Ciceronis) crimen intendis, ut solus inter Ecclesiasticos scriptores eloquentiæ flumine glories: licet magis philosophos sequi videaris, spinas Cleanthis, & contorta Chrysippi, non ex arte quam nescis: sed de ingenii magnitudine.* Rursus in ejusdem apologiæ decursu, multis interjectis, sic de quadam *Ruffini* epistola loquitur: *Ex quo apparet te illam epistolam, aut pluribus diebus scripsisse, ut stili ipsius elegantia probat: aut si tumultuaria dictio est, nimium te esse negligentem, qui cum extemporalis talis sis, meditatus deterior fueris.* At hunc imperitiæ arguit *Hieronymus*. Quid mirum? in responsione scilicet, cum se ab adversario docto & eloquente in multis reprehensum doleret. omnino igitur de *Calphurnio Lanario* in iis *Hieronymi* locis fugit ratio *Erasmum*. superest, ut, quid conjecturæ mihi in mentem venerit, dicam. Reperio apud *Plutarchum* in *vita Sertorii* quendam fuisse *Calphurnium*, cognomento *Lanarium*, Syllanis temporibus; ex eorum numero, qui Syllæ partes sequebantur. Hunc autem insidiis, quas *Julio Salinatori* struxit, & capitali perfidia innotuisse. Nam cum *Julius Serto-*

Serto-

Sertorii, qui post Marianæ factionis cladem in Hispaniam se receperat, jussu, Pyrenes claustra armis teneret, Anniumque unum e Syllæ ducibus aditu prohiberet; nec vi aperta præsidio de jici posset, Calpurnius, qui in Annii exercitu erat, ut credere par est, sese esse transfugam mentitus, in Julii castra irrepsit, atque ibi amicitia prætextu fallens capta occasione hominem insidiis necavit. Καλ-
 περνίς δέ τιν' ἐπίκλησιν Δαναρίς, δολοφονήσαντ' τὸν Γέ-
 λιον, ἢ τῶν στρατιωτῶν τὰ ἄκρα τῆς Πυρήνης ἐκλιπόντων, ὑ-
 περβαλῶν Ἀννίου, ἐπήει χειρὶ μεγάλη τὰς ἐμποδῶν ἀνιστάς.
 Nihil ergo absurdi sit putare Hieronymum Calpurnii istius
 nomine abusum, ad significandum proditorem, ac perfidi-
 diam in se Ruffini oblique designandam: quod hunc non mi-
 nori scelere sibi insidiatum crederet. Qui si non ferro caput
 suum petiisset; certe famam vita ipsa cariorem, lingua &
 scriptis maledicentissimis, quantum in se erat, op-
 pressisset.

CAPUT XXX.

Plutarchi locus insignis emendatur & explicatur.

IN libello, qui inscriptus est: εἰ καλῶς εἰρηναί-
 τὸ λάθε βιώσας; quæ sententia est Epicuri, &
 fertur in primis, commendantis otium & vitæ
 latebras iis, qui bene vivere volunt; locum repe-
 rio insignem, sed cujus sententiam frustra ex editionibus
 quisquam consequi studeat, nedum ex Amioti nostri ver-
 sione, qui corruptum esse hunc non vidit: Δοκῶ δὲ ἐγὼ
 καὶ τὸ ζῆν αἰσιό, καὶ ὄλως τὸ φῆναι καὶ μελαρχεῖν ἀνθρώπων
 γενέσεως, εἰς γνῶσιν ὑπὸ θεῶν δοθῆναι. ἐστὶ δὲ ἀδηλ. καὶ ἀ-
 γνω-